MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI VAZIRLIGI

ScienceInnovation
INTERNATIONAL SCIENTIFIC JOURNAL

MATERIALLAR TO'PLAMI

GENDER MODELLAR VOSITASIDA O'QUVCHI HAMDA TALABA-YOSHLARDA MADANIY XULQ-ATVORNI SHAKLLANTIRISH MEXANIZMLARI: MUAMMOLAR, YECHIMLAR

XALQARO ILMIY-AMALIY KONFERENSIYA

2024 YIL, 21-22 MAY

O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI MAKTABGACHA VA MAKTAB TA’LIMI VAZIRLIGI

NIZOMIY NOMIDAGI TOSHKENT DAVLAT PEDAGOGIKA UNIVERSITETI

T.N.QORI NIYOZIY NOMIDAGI O‘ZBEKISTON PEDAGOGIKA FANLARI ILMIY TADQIQOT INSTITUTI

“GENDER MODELLAR VOSITASIDA O‘QUVCHI HAMDA TALABA-YOSHLARDA MADANIY XULQ-ATVORNI SHAKLLANTIRISH MEXANIZMLARI: MUAMMOLAR, YECHIMLAR” MAVZUSIDAGI XALQARO ILMIY-AMALIY KONFERENSIYA

MATERIALLAR TO‘PLAMI

21-22-may 2024-yil

COLLECTION OF MATERIALS

FROM THE INTERNATIONAL SCIENTIFIC AND PRACTICAL CONFERENCE “MECHANISMS OF FORMING CULTURAL BEHAVIOR IN STUDENTS AND STUDENTS THROUGH GENDER MODELS: PROBLEMS, SOLUTIONS”

May 21-22, 2024

СБОРНИК МАТЕРИАЛОВ

МЕЖДУНАРОДНОЙ НАУЧНО-ПРАКТИЧЕСКОЙ КОНФЕРЕНЦИИ «МЕХАНИЗМЫ ФОРМИРОВАНИЯ КУЛЬТУРНОГО ПОВЕДЕНИЯ У СТУДЕНТОВ И СТУДЕНТОВ ЧЕРЕЗ ГЕНДЕРНЫЕ МОДЕЛИ: ПРОБЛЕМЫ, РЕШЕНИЯ»

21-22 мая 2024 г.

Toshkent - 2024

ISSN: 2181-3337

“Gender modellar vositasida o‘quvchi hamda talaba-yoshlarda madaniy xulq-atvorni shakllantirish mexanizmlari: muammolar, yechimlar” mavzusidagi xalqaro ilmiy-amaliy anjumani materiallar to‘plami (2024-yil 21-22-may) – T.: Science and Innovation, 2024.

Nashr etishda qatnashganlar:

Baxtiyor Rustamov, Gulira’no Rakhmatullayeva, Farangiz Sagdullayeva, Humoyun Kodirov, Mansur Suyunkulov, Feruza Ollamurodova, Qandiya Poyonova, Zuhra Ismoilova, Shahzod Meyliev

Mas’ul muharrir

Pedagogika fanlari doktori, professor R.G.Safarova

Tahrir hay’ati a’zolari

X.I.Ibraimov	*Pedagogika fanlari doktori, O‘zFA haqiqiy a’zosi, akademik*
R.G.Safarova	*Pedagogika fanlari doktori, professor*
H.M.Tojiboyeva	*Pedagogika fanlari doktori, professor*
N. Masharipova	*Pedagogika fanlari bo‘yicha falsafa doktori (PhD), katta ilmiy xodim*
Yu. Maxmudov	*O'zPFITI doktoranti*
N.Ch. Rustamov	*O'zPFITI doktoranti*

Pedagogika fanlari doktori, akademik X.I.Ibraimovning umumiy tahriri ostida.

© T.N.Qori Niyoziy nomidagi O‘zbekiston pedagogika fanlari ilmiy tadqiqot instituti
© “Science and Innovation” xalqaro ilmiy jurnali
© Mualliflar

o‘zgarmaydi. Faqat uning mazmunigina yangilanadi. Tarbiyaning maqsad va vazifalari hamda bu vazifalarni hal etishga yordam beradigan faoliyat turlari, tarbiyaning shakllari va metodlari, turli ichki va tashqi ta’sirlar natijasida shaxsning kamolga erishish bosqichlari va darajalari axloqiy tarbiya tizimining asosiy qismlari hisoblanadi[5].

Xulosa qilib aytadigan bo ‘lsak yuqoridagi fikrlardan kelib chiqqan holda bo‘lajak o‘qituvchilarning madaniy-xulq atvorini shakllantirishda badiiy ta’limning ahamiyati dolzarb ekanligini bildik. Talabalar badiiy ta’lim orqali madaniy-xulq atvor kompetensiyasi shakllantirishi, madaniy-xulq atvor parametrlari yaxshiroq rivojlanishlari mumkin degan xulosaga keldik.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO‘YXATI:

1. Xolboy Ibragimovich Ibraimov Bo‘lajak o‘qituvchilarni madaniyatshunoslik yondashuvi asosida kasbiy faoliyatga tayyorlashning pedagogik psixologik xususiyatlari

2. Сорокин П.А Социальная и культурная динамика / П.А. Сорокин / пер. с англ., В.В. Сапова. – Москва: Астрель, 2006. – 1176 с.

3. F.B.Bayjonov Gender madaniyat tushunchasini ijtimoiy hodisa sifatida o‘ziga xos xususiyatlarini o‘rganish. 2022./ https://ijtimoiy.uz/

4. S. O. Abdurayimov (2023). Bo‘lajak mutaxassislarning kasbiy xulq-atvorini shakllantirish. Educational Research in Universal Sciences, 2(4 SPECIAL),666/669.Retrieved/from/http://erus.uz/index.php/er/article/view/2916

5. Sharqona ta’lim tarbiya/https://elib.buxdu.uz/index.php/pages/referatlar-mustaqil-ish-kurs-ishi/item/12599

TA’LIM-TARBIYA JARAYONLARINI GENDER TENGLIK ASOSIDA TASHKIL ETISHNING O‘ZIGA XOS XUSUSIYATLARI

Musurmonov R.
Chirchiq davlat pedagogika universiteti
“Maktab menejmenti” kafedrasi dotsenti,
pedagogika fanlari nomzodi
Musurmonova M.
Chirchiq davlat pedagogika universiteti
“Boshlang‘ich ta’lim metodikasi” kafedrasi katta o‘qituvchisi

Annotatsiya: maqolada yoshlarga ta’lim-tarbiya berish jarayonida gender tenglikning ahamiyati, jinslar o‘rtasida farqning o‘ziga xos xususiyatlari, ta’lim-tarbiya samaradorligiga erishish imkoniyatlari va jamiyat taraqqiyotidagi o‘rni to‘g‘risida fikr yuritilgan.

Tayanch soʻz va iboralar: ta’lim-tarbiya, gender tenglik, jinslar oʻrtasidagi farq, ta’lim samaradorligi, ahloqiy tarbiya, xalqaro tajriba, ijtimoiy tenglik.

Аннотация: в статье рассматривается значение гендерного равенства в процессе образования молодежи, особенности различия полов, возможности достижения эффективности образования и воспитания, его роль в развитии общества.

Ключевые слова и фразы: образование, гендерное равенство, гендерное различие, эффективность образования, нравственное воспитание, международный опыт, социальное равенство.

Abstract: the article examines the importance of gender equality in the process of youth education, the peculiarities of gender differences, the possibility of achieving the effectiveness of education and upbringing, its role in the development of society.

Key words and phrases: education, gender equality, gender difference, effectiveness of education, moral education, international experience, social equality.

Ma’lumki, YuNESKOning 1998 yil 9 oktyabrdagi anjumanida oliy ta’lim tizimining maqsadi zoʻravonlik va zulmdan xoli boʻlgan jamiyatni barpo etish ekanligi e’tirof etilgan edi. Bu maqsadni amalga oshirish uchun yangi pedagogik texnologiyalar va zamonaviy usullarni qoʻllagan holda oʻquv dasturlarini qayta ishlab chikish zarurligi qayd etilgan. Yangidan ishlab chiqilgan oʻquv dasturlarida erkak va ayollar tengligi, qolaversa, barcha fanlarning gender omillari hisobga olingan. Jahon amaliyotiga asoslangan mazkur dastlabki urinishlar BMTning «Taraqqiyot» dasturi, YuNESKO, «Ochiq jamiyat» «Koʻmak» jamgʻarmasi instituti tomonidan qoʻllab-quvvatlangan edi. Natijada gender tadqiqotlari kursi Moskva davlat universiteti, Xarkov universiteti va MDH davlatlarining qator oliy ta’lim muassasalari dasturlariga joriy etildi.

BMT Bosh Assambleyasining 2000 yildagi «Xotin-qizlar – 2000: Gender tenglik, taraqqiyot va tinchlik» mavzusidagi maxsus sessiyasi materiallari, Jahon banki tomonidan tayyorlangan soʻnggi tadqiqotlar shuni koʻrsatmoqdaki, iktisodiy rivojlanish bilan gender tenglik oʻrtasida uzviy bogʻlanish mavjud. Mazkur muammoning jamiyat taraqqiyotida muhim oʻrin tutishini soʻnggi yillarda Germaniya va boshqa Yevropa mamlakatlarida ushbu sohaga boʻlgan qiziqishning ortib borayotganligi misolida ham yaqqol kuzatish mumkin.

Oʻzbekistonda ham oliy ta’lim muassasalarida 2001-2002 oʻquv yilidan boshlab, ayrim professor-oʻqituvchilar tomonidan maxsus kurslar shaklida gender tadqiqotlarining u yoki bu jihatlarini yorituvchi ma’ruzalar oʻqilib, ta’lim-tarbiya jarayonlarida oʻgʻil va qiz bolalarning oʻziga xoslik jihatlariga e’tibor berishning

ahamiyati uqtirila boshlandi. E’tirof etish kerakki, yigit va qizlarning bitta auditoriyada tahsil olishidan qat’iy nazar har bir jins vakiliga o‘ziga xos munosabatda bo‘lish, gender farqning ham jismoniy, ham ruhiy ta’sir doirasi turlicha ekanligini aslo unutmaslik kerak.

Olib borilgan tadqiqot ishlari, o‘tkazilgan tajribalarga asoslanib aytish mumkinki, talabalar o‘rtasida gender tadqiqotlariga qiziqish kuchli ekanligi ma’lum bo‘ldi. Shu nuqtai nazardan Respublikamiz oliy ta’lim muassasalarida gender tadqiqotlarining o‘rganilishi bo‘lg‘usi mutaxassislarda nafaqat tafakkurining dunyodagi eng yangi tahliliy yutuqlar asosida shakllanishiga, balki mazkur sohaning respublikamiz ilm-fani rivojiga katta hissa bo‘lishi, shubhasiz.

Gender farqlar hamda o‘xshashliklar ta’lim jarayonida qiz va o‘g‘il bolalar o‘quv faoliyatidagi o‘xshashliklar va farqlarni hisobga olishga asoslanadi. Bu esa, o‘z navbatida, o‘quv jarayoni samaradorligini ta’minlashga xizmat qiladi. U yoki bu jinsga mansublik o‘quvchi shaxsining im-koniyatlarini belgilaydi. Qiz va o‘g‘il bolalar orasidagi gender farqlar va o‘xshashliklarni hisobga olishga qaratilgan tadqiqotlar amalda gender pedagogikasi hamda psixologiyasi rivojiga qo‘shilgan yangi nazariy va amaliy bilimlarni kengaytiradi. Bunda asosan, jinsiy tarbiya hamda bu jarayonda har bir jins vakilining psixologik imkoniyatlarga e’tibor berish zarurati paydo bo‘ladi. Jinslar farqiga asoslangan ta’lim-tarbiya – o‘quvchi-talabalarni mustaqil hayotga tayyorlashda har tomonlama ta’sir ko‘rsatadigan aqliy, axloqiy, ijtimoiy madaniyat me’yorlariga amal qilishni ta’minlaydi.

Modernizatsiyalashgan ta’lim sharoitida ta’lim-tarbiya jarayonida gender farqlar va o‘ziga xosliklarni hisobga olish tabiiy pedagogik hodisa sifatida qaralmog‘i lozim. Biroq, didaktikada ushbu hodisaning ilmiy talqini hozircha mavjud emas. Ta’lim-tarbiya jarayonida gender farqlarga oid o‘ziga xosliklarni hisobga olmasdan turib, ta’lim natijasining samaradorligini ta’minlash mumkin emasligi haqiqatga aylandi. Ayniqsa, psixologlarning bu sohada erishgan yutuqlari ahamiyatlidir.

«Gender» atamasini 1968 yilda amerikalik psixolog olim Stoller tomonidan ilmiy iste’molga kiritilgan bo‘lib, tarjimasi «jins» ma’nosini bildiradi. Jinsiy munosabatlar psixologiyada ilgari ham faol o‘rganilgan bo‘lsa-da, yangi atamaning paydo bo‘lishi ijtimoiy fanlarda yangi oqimlarni yuzaga keltirdi. «Gender tarixi», «Gender psixologiyasi», «Falsafaning gender tomonlari», «Gender antropologiyasi», «Gender sotsiologiyasi», keyinchalik esa «Gender pedagogikasi» kabi fan tarmoqlari shakllanib ulgurdi. «Gender» tushunchasi, avvalo, erkak va ayol, o‘g‘il va qiz bolalar munosabatlarining pedagogik hamda ijtimoiy-psixologik tomonlarini qamrab oladi. Mazkur tushuncha aholining yangi ijtimoiy qarashlari va madaniy-ma’rifiy saviyasini to‘ldiradi.

Jinslar o‘rtasidagi farq (gender) muammosi faylasuflar, jamiyatshu-noslar, antropologlar, tilshunoslar, adabiyotshunoslar, psixolog hamda pedagoglarning e’tiborini o‘ziga jalb qilmoqda. Genderning psixologik jihatlari taniqli ruhshunoslar Z.Freyd, T.Parsons, R.Stoller, Sh.Bern, A.Bandura, Simona de Beuvar, A.Klima, S.Kon, A.Usmanova, I.S.Klesina, E.Foziev, O.Abdusattorova, X.R.Haydarova, sotsiologiyaga oid qirralari E.Goffman, R.Xof, A.Kolstkorova, A.Zdravomыslova, A.A.Tyomkina, G.K.Zaysev va A.G.Zaysev, G.B.Urazalieva, falsafaga oid tomonlari Keyt Uest, D.Zimmerman, S.G.Ayvazova, I.Jerebkinalar, antropologiya bilan bog‘lik jihatlari Ye.R.Yarskaya-Smirnova, pedagogikaga oid ayrim qirralari L.Shustova, P.Repkina, R.Safarova, G.Akramovalarning ishlarida yoritilgan.

Ta’lim tizimi jamiyatda nafaqat texnologik va ijtimoiy-iqtisodiy taraqqiyot omili, balki ma’naviy va iqtisodiy rivojlanishning muhim strategik vositasi sifatida alohida ahamiyat kasb etadi. Shu bois uzluksiz ta’lim tizimida yil sayin katta e’tibor qaratilmoqda.

Ushbu yondashuvga muvofiq ravishda gender muayyan jamiyatda qaror topgan ijtimoiy munosabatlarning o‘lchovi sifatida namoyon bo‘ladi. Ijtimoiy-gumanitar fanlarning oliy ta’lim tizimida talabalar tomonidan o‘rganilishi gender yondashuv asosida talaba-qizlarning ijtimoiy faolligini rivojlantirishga ko‘mak beradi. Oliy ta’lim tizimida o‘qitiladigan milliy istiqlol g‘oyasi, ma’naviyat asoslari, jamiyatshunoslik, madaniyatshunoslik, O‘zbekiston tarixi, pedagogika tarixi, dinshunoslik kabi fanlar talabalarning ijtimoiy faolligini oshirishga imkoniyat yaratib, jamiyatga adaptatsiya jarayonini mukammalashtiradi. Gender nazariyasi ta’lim jarayonida o‘g‘il bolalar va qizlarga xos xususiyatlarni farqlash masalasiga turli nuktai nazardan yondashadi. Bu yondashuvda jinslar o‘rtasidagi asosiy farqlar ijtimoiy o‘ziga xosligida namoyon bo‘ladi. Ushbu farqlar jamiyatda ijtimoiy institutlar, me’yorlar va madaniy qarashlar vositasida shakllangan. Bunda gender farqlarning ijtimoiy jihatlari muhim ahamiyatga egadir. Gender tabaqalashtirish jamiyat va ta’lim tizimida ijtimoiy-pedagogik jihatdan insonparvarlik tizimini rivojlantirishga asos bo‘ladi. Hozirgi davrda oila, ta’lim, din, madaniyat kabi jamiyatdagi ijtimoiy insititutlarning o‘quvchi va talaba-qizlarning ijtimoiy faolligini rivojlantirishdagi tarbiyaviy ahamiyati mazkur jarayon samaradorligini yanada oshiradi.

Tajriba sifatida e’tirof etish o‘rinliki, Chirchiq davlat pedagogika universiteti “Maktab menejmenti” kafedrasi professor-o‘qituvchilarining talabalar bilan shu sohadagi ishlari diqqatga sazavordir. Jins o‘rtasida farqqa asoslangan holda talaba qizlar va yigitlar bilan olib borilayotgan o‘zaro muloqotlarda talabalarning nafaqat qiziqishlari ortishi, balki o‘zaro hurmat, qizlarga nisbatan muomala madaniyati,

axloqiy tarbiya, ijtimoiy jamiyatda insonning qadr-qimmati kabi xislatlar tarkib topayotganligi shubhasizdir.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI:

1. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2004 yil 25 maydagi «O'zbekiston Xotin-qizlar qo'mitasi faoliyatini qo'llab-quvvatlash borasidagi qo'shimcha chora-tadbirlari to'g'risida»gi PF-3434-son Farmoni. // O'zbekiston Respublikasi qonun hujjatlari to'plami, 2004 y., 21-son, 251-modda; 2014 y., 29-son, 356-modda.

2. Хоф Р. Возникновение и развитие гендерных исследований. / Пол, тендер, культура. // Под ред. Э.Шоре и К. Хайдер. - М.: 1999. -С. 23-53.

3. Бок Г. История, история женщин, история полов. / THESIS: Женщина, семья. 1994, №6. -С. 170-200.

4. Доклад по целям развития тысячелетия. Узбекистан 2006. Представительство ООН в Узбекистане. Ташкент.

5. O'zbekiston - Pekin Platformasi va harakat Dasturi (PPXD), BMTning «Xotin-qizlar huquqlari kamsitilishining barcha shakllariga barham berish to'g'risida» Konvensiyasi (SEEDSh), Mingyillik rivojlanish maqsadlariga erishish (MDGs) asosida gender tengligiga erishish yo'lida. Fuqarolik tashabbuslarini qo'llab-quvvatlash markazi. Toshkent.

6. Qurbonova G.M. ZAMONAVIY TA'LIM / SOVREMENNOE OBRAZOVANIE J. T.: 2015, 12.

GENDER YONDASHUV ASOSIDA O'SMIR YOSHDAGI O'QUVCHILARNING MA'NAVIY-AXLOQIY SIFATLARINI RIVOJLANTIRISH MEXANIZMLARI.

Mamatqulova Ozoda Xikmat qizi
T.N.Qori Niyoziy nomidagi
O'zbekiston pedagogika fanlari ilmiy tadqiqot instituti
tayanch doktoranti

Annotatsiya: ushbu maqolada gender yondashuv asosida o'smir yoshdagi o'quvchilarning ma'naviy-axloqiy sifatlarini rivojlantirish mexanizmlari bayon etilgan, shuningdek, mazkur mavzu yuzasidan tegishli xulosa va tavsiyalar keltirib o'tilgan.

Kalit so'zlar: gender, gender yondashuv, gender tenglik g'oyasi, gender madaniyat, gender tarbiya, gender nazariya, ta'lim, tarbiya, yoshlar, o'smir, o'quvchi, shaxs, barkamol shaxs, ma'naviyat, axloq, mexanizm.

МЕХАНИЗМЫ РАЗВИТИЯ ДУХОВНО-НРАВСТВЕННЫХ КАЧЕСТВ ПОДРОСТКОВ НА ОСНОВЕ ГЕНДЕРНОГО ПОДХОДА

MUNDARIJA

T/r	Muallifning F.I.Sh	Maqolaning nomi	Bet
1	**Umarova Xilola O'ktamovna**	Ta'lim oluvchilarda gender o'ziga xoslikni shakllantirishning dolzarb muammolari	6
2	**Kirgizbaev Abdugaffar Karimjonovna**	Gender modellardan foydalangan holda talabalarda madaniy xulq-atvorni shakllantirish strategiyasi	9
3	**Коломиец Ольга Михайловна**	Актуальные проблемы гендерного образования	12
4	**Капалыгина Ирина Ивановна**	Направления деятельности педагогов и родителей по сохранению безопасности обучающихся в информационно образовательном пространстве школы на основе гендерных моделей	18
5	**Безносюк Александр Алексеевич**	Формирование гендерной культуры студентов вуза как предмет и объект исследования	22
6	**Ibragimov Xolboy Ibraimovich**	Gender pedagogikasi sohasidagi tadqiqotlarning istiqbolli yo'nalishlari	29
7	**Safarova Roxat Gaybulayevna**	Madaniyatshunoslik yondashuvi asosida bo'lajak o'qituvchilarda "4 k" kompetensiyalarini shakllantirishning didaktik imkoniyatlari	34
8	**Атемова Қ.Т**	Буллинг среди девочек: причины и решения	39
9	**Азимова Машхурахон Ходжиевна**	Совершенствование коммуникативной толерантности у студентов на основе гендерного подхода для обеспечения их стабильного будущего	44
10	**А.Ш. Стыбаева**	Гендерный подход к воспитанию в казахских семьях	48
11	**Akramova Gulbahor Renatovna**	Gender yondashuv asosida O'quvchilarda tanqidiy tafakkurni rivojlantirish	54

12	**Кучкарова Наргиза Шарипжоновна**	Развитие профессионального мышления будущих учителей иностранного языка на основе гендерного подхода	58
1-ShO‘BA GENDER MODELLAR VOSITASIDA O‘QUVCHI VA TALABA-YOSHLARDA MILLIY MADANIY XULQ-ATVORNI SHAKLLANTIRISHGA OID TARIXIY VA XALQARO TAJRIBALAR TAHLILI HAMDA ZAMONAVIY YONDASHUVLAR			
13	**R.X.Djurayev**	Talaba-qizlarning ijtimoiy faolligini rivojlantirish shakllari	64
14	**Г.М.Қурбонова**	Педагогические условия формирования гендерного равенства у студентов посредством социокультурной деятельности	68
15	**Matyakubova Xolida Maksudovna**	Fostering students' critical thinking skill, its elements and its gender issues	72
16	**Irmuxamedova Navruza Abdullajonovna**	Talabalar bilan ishlashda o‘qituvchining pedagogik mahorati va qobilyatlari	77
17	**Aripov Shokirjon Olimovich**	O‘g‘il bolalarni oilaviy munosabatlarga tayyorlash jarayoniga gender yondashuvni tadbiq etishning pedagogik imkoniyatlari	81
18	**Gulyamova Nigina Azimovna**	Approaches to enhance the creative skills of elementary school teachers	86
19	**N.T.Jalilova**	Mutaxassislarning gender yondashuv asosida madaniy muvofiqlikka oid qarashlari	91
20	**Азимова Гулнозахон Муроджоновна**	Международные подходы к формированию национально-культурного поведения студентов на основе гендерных моделей	94
21	**Xudayqulov Xol Jumayevich**	Gender yondashuv asosida yoshlarni oilaviy munosabatlarga tayyorlashning o‘ziga xos ijtimoiy-pedagogik xususiyatlari	99

22	**Hasanova Gulnoz Qosimovna**	Gender modellar vositasida gender-inklyuziv sinfni yaratish strategiyalari	107
23	**Норбадалов Сорбон Соатмурадович**	Формирование опыта социокультурной деятельности у студентов с помощью гендерных моделей	112
24	**Xakimova Sanobar Samandarovna**	Ta’lim berish jarayonida o‘qituvchilarning gender yondoshuvi	117
25	**Махмудов Абдулхалим Хамидович**	Методологические аспект гендерного вопроса в сфере информационной безопасности	123
26	**Adizov Baxtiyor Raxmonovich Umedjanova Malika Lukmanovna**	Gender modellar vositasida talaba-yoshlarda milliy madaniy xulq-atvorni shakllantirishga oid tajribalar va xalqaro yondashuvlar	126
27	**Алибаев Дониёржон Шухратжонович Матякубова Динара Азамат кизи**	Механизмы духовного развития учащихся начальных классов через взаимодействие школы, семьи и махалли на основе гендерного подхода	132
28	**Насимова Шахноза Ихтиёр кизи**	Механизмы развития национально-культурного поведения учеников на основе гендерного подхода	134
29	**Медетова Раушан Мамадияровна**	Стратегия развития культуры толерантности у будущих учителей в основе гендерного подхода	137
30	**X.Nurbayeva**	Gender streotiplar gender madaniyatning tarkibiy qismi sifatida	141
31	**Muhammadjon Quronov**	O‘quvchi qizlar tarbiyasida gender differensiatsiyasining ayrim jihatlari	147
32	**Tojiboyeva Xilolaxon Maxmutovna**	Gender yondashuv asosida o‘quvchi-yoshlarda “ommaviy madaniyat”ga qarshi milliy madaniy xulq-atvorni rivojlantirish yo‘llari	151
33	**B.M.Xakimova**	Zamonaviy “gender” atamasi va o‘smirlarni mustaqil qaror qabul qilishiga yo‘naltirishning gender muammolari	154

34	**Malikova Dilraboxon Maxmudovna**	Gender yondashuvli o‘qitishni tashkil etishning bugungi kundagi holati va uning madaniy muhitga ta’siri	159
35	**Xanberdiyeva Mumtoza Ruslanovna**	Maktab o‘quvchilari o‘rtasida madaniy xulq–atvorni takomillashtirish orqali gender tengligini anglatish mexanizmini shakllantirish.	164
36	**Сулейманова Рамзия Марсиловна**	Подготовка педагогов к гендерному образованию и воспитанию детей	170
37	**Xolbo‘tayeva Dilfuza Usmon qizi**	Gender modellar vositasida bo‘lajak o‘qituvchilarda milliy madaniy xulq-atvorni shakllantirishga oid tarixiy tajribalar	174
38	**Tashpulatova Mufazzal Ravshanbekovna**	Gender modellar vositasida o‘quvchi hamda talaba-yoshlarda madaniy xulq-atvorni shakllantirish mexanizmlari	179
39	**Raxmatova Mexrinoz Majitovna**	Gender yondashuv asosida tarbiyaviy jarayonlarni takomillashtirishga oid O‘zbekiston va xorij tajribalarining o‘ziga xos jihatlari	184
40	**Mahmudov Yunusbek**	Gender yondashuv asosida o‘quvchilarda shaxslararo munosabatlarni shakllantirish vositalari.	188
41	**Haydarqulova Mahliyo Zafarovna**	Gender modellar vositasida bo‘lajak o‘qituvchilarning kasbiy-madaniy tafakkurini shakllantirish	192
42	**Bakayeva Rayxon Izatovna**	Gender yondashuv asosida o‘quvchilarda funksional savodxonlikni shakllantirish	197
43	**Rustamov Nazir Choriyevich**	O‘smir yoshdagi o‘quvchilarda g‘oyalarni generatsiyalashning gender xususiyatlari	204
44	**Jumayeva Feruza Faxriddinovna**	Abdurauf Fitratning farzand axloqiy tarbiyasida gender yondoshuvga oid qarashlari	210
45	**Ibraximov Sanjar Urunbayevich**	Mamlakatimizda jismoniy tarbiya va sport sohasidagi gender munosabatlarining dolzarbligi	214

46	**Ikramova Aziza Aminovna**	Talabalar o‘rtasida gender me’yorlarni baholash usullari	217
47	**Gulyamova Aziza Otabek qizi**	Talabalarda tanqidiy fikrlashni rivojlantirishda gender yondashuvning pedagogik ahamiyati	221
48	**L.M.Qaraxonova**	Gender yondashuv asosida o‘quvchilarni tadqiqotchilika yo‘naltirish	226
49	**Namozova Madina Toyir qizi**	Bo‘lajak o‘qituvchilarda gender hamda kasbiy-madaniy o‘z-o‘zini anglashni rivojlantirish texnologiyalari.	230
50	**Shokirova Madinabonu Shomurod qizi**	O‘quv jarayonini gender yondashuv asosida tashkil etishning ijtimoiy pedagogik ahamiyati	233
51	**Jo‘rayeva Mahliyo Rashidovna**	Bo‘lajak o‘qituvchilarning kasbiy madaniy ko‘nikmalarini rivojlantirishda gender modellaridan foydalanish	238
52	**Bekmuratov Arziwbay Kojamuratovich**	Gender yondashuv asosida bo`lajak o`qituvchilarda prognozlash kompetentsiyasini rivojlantirish	243
53	**Joldasbaeva Arzigul Muratbaevna**	O‘qituvchi gender tolerantligining turlari va pedagogik ahamiyati.	247
54	**Masharipova Nasiba**	O‘quvchilarda tanqidiy fikrlashni shakllantirishda milliy qahramonlar faoliyatiga oid gender modellardan foydalanish imkoniyatlari	250
2-SHO‘BA **Gender modellar vositasida bo‘lajak o‘qituvchilarning kasbiy-madaniy tafakkuri, o‘quvchilarning madaniy xulq-atvori hamda ota-onalarning o‘g‘il va qiz bolalar tarbiyasiga individual yondashuv madaniyatini rivojlantirish metodikasi**			
55	**Jabborova Onaxon Mannapovna To‘rayeva Gulhayo Temirqul qizi**	Bo‘lajak o‘qituvchilarning gender modellar vositasida madaniy xulq-atvorini sifatli shakllantirish asoslari	256

56	**Doniyorova Shahnoza Erkin qizi**	Talaba qizlarning art dizaynga oid bilimlarini rivojlantirishda kreativ metodlardan foydalanish imkoniyatlari	259
57	**Jabborova Onaxon Mannapovna Saparbayeva Dinoraxon Turg‘unboy qizi.**	Bo‘lajak o‘qituvchilarning gender modellar vositasida kasbiy-madaniy tafakkurini mustaqil ta’lim asosida shakllantirish imkoniyatlari	263
58	**M.Inoyatova, p.f.n., prof. X. Tojiboyeva**	Umumta’lim maktablarining 5-6-sinf adabiyot darslarida diskur tahlil metodi bo‘yicha innovatsion texnologiyalar asosida gender madaniyatning zamonaviy shakllarini vujudga keltiruvchi ijtimoiy-pedagogik omillar	266
59	**Baxitgul Arziyeva Imametdinovna**	Gender yondashuvi asosida o‘quvchilarda huquqiy madaniyatni rivojlantirishda sinf rahbarlarining faoliyatini takomillashtirishning ijtimoiy-pedagogik zaruriyati	269
60	**Amanova Onarxol Choriyevna Islomov Ilyosjon Isroiljon o‘g‘li**	Gender yondoshuv asosida o‘quvchi-yoshlarda milliy madaniy xulq-atvorni rivojlantirish mexanzimlar	274
61	**Хусейнова Умедахон Умаровна**	Развитие профессионализма у будущих учителей средствами гендерных моделей	278
62	**Madjidova Dildora Abduxamidovna**	Gender tenglik va o‘smirlar tarbiyasi muammolari	282
63	**Shomurodov Jamshid Olimboy o‘g‘li**	Gender yondashuv asosida tarixiy-musiqiy merosni talabalarga taqdim etish usullari	286
64	**M.S.Salayeva N.Akimova**	Talaba-qizlarda ta’lim va milliy madaniyatni rivojlantirishda gender byudjetlashtirishning o‘rni	291
65	**Utemuratov Bayrambay Kulmuratovich**	O‘qituvchining pedagogik madaniyatidagi gender yondashuv asosida ta’lim jarayonini tashkil etish vazifalari	296

66	**Sultanova V.K.**	O‘quvchilarda muloqot madaniyatini shakllantirishda genderlik yondashuv	301
67	**Muxayyo Umaraliyeva**	Gender yondashuv asosida talim oluvchilarda milliy qadriyatlarga asoslangan odob-axloq meyorlarini singdirish	305
68	**Jumatova Luiza Tozaboy qizi**	Badiiy ta’limda bo‘lajak o‘qituvchilarning madaniy xulq-atvorini shakllantirish masalalari	308
69	**Musurmonov R. Musurmonova M.**	Ta’lim-tarbiya jarayonlarini gender tenglik asosida tashkil etishning o‘ziga xos xususiyatlari	312
70	**Mamatqulova Ozoda Xikmat qizi**	Gender yondashuv asosida o‘smir yoshdagi o‘quvchilarning ma’naviy-axloqiy sifatlarini rivojlantirish mexanizmlari	316
71	**Xodiyeva Gulhayo Hasan qizi**	Gender yondashuv asosida boshlang‘ich sinf tarbiya fani darslarida 4K kompetensiyalarini rivojlantirish	321
72	**Shukurullo Mardonov Saida Qodirova**	Gender yondashuv asosida talabalarni qadriyatli munosabatni shakllantirishning o‘ziga xosligi	327
73	**Sharifzoda Sardorbek O‘razboy tabib o‘g‘li**	Pedagogik ta’lim tizimida gender yondashuv	330
74	**Raxmonov Azamat Ruzvonovich**	Jadidchilik harakati nomoyondalarining gender ta’limiga oid qarashlari	334
75	**Isabayeva Dilfuza Komiljonovna**	Gender modellar asosida talablarda madaniy xulq-atvorini shakllantirish	338
76	**O‘ktamova Mehrigiyo A’zamovna**	Gender modellar vositasida boshlang‘ich sinf o‘quvchilarini vatanparvarlik ruhida tarbiyalash	341
77	**Jumanova Ozoda Eshpo‘lat qizi**	Gender yondashuv asosida o‘quvchilarni maktab muhitiga moslashtirish	349
78	**Muminova Gulnozaxon Sulton qizi**	Gender yondashuv asosida boshlang‘ich sinf o‘quvchilarining ijodkorlik qobiliyatini rivojlantirish	352

79	**Baxranova Dilnoza Axmedovna Azimova Nafisa Mirturobovna**	O'smir yoshdagi o'quvchilarning gender madaniyatini rivojlantirishda ijodkorlik o'yinlaridan foydalanish	357
80	**Tadjieva Nodira Yusupjanovna**	Gender yondashuv asosida bo'lajak o'qituvchilarda muomala madaniyatini shakllantirish	361
81	**Nishanova Mastura Xafizovna Ibragimova Sabrina**	Talabalarning kommunikativ kompetentligini shakllantirishning gender xususiyatlari	365
82	**Rahimova Mahliyo Akramovna**	Ekologik tafakkur orqali gender munosabatlarini ilmiy o'rganish yo'nalishlari	368
83	**Nilufar Sharipova**	Strategies for the development of professional cultural thinking of future biology teachers using gender models	372
84	**Muxidova Olima Nurilloyevna**	Gender yondashuv asosida texnologiya darslarini tashkil etish usullari	377
85	**To'ymurodova Dilnoza Dilmurodovna**	Maktabgacha ta`lim tashkiloti tarbiyalanuvchilarini gender modellar asosida tabiat bilan tanishtirish metodikasi	381
86	**Mamatov Jasur Asatullayevich**	Gender yondashuv asosida o'smir yoshdagi o'quvchilarda o'quv intizomini rivojlantirish	387
87	**Z.Sh. Uchqurova H.O. Tursinboyeva**	Gender tenglik asosida laboratoriya darslarini tashkil etish	391
87	**Azizov Ravshanbek Komilovich Rajabov Shakhzodbek Bakhrom Ugli**	Gender characteristics in music pedagogy	394
89	**Pardayev Xurshid Olimovich**	Huquqbuzarlik sodir etishga moyilligi bo'lgan o'g'il va qiz bolalar tarbiyasiga individual yondashuv	399
100	**Yoqubova Ominaxon Anvarovna**	O'smirlarning madaniy takomillashuvida gender yondashuvning pedagogik imkoniyatlari	402

101	**Karimov Komiljon Abduraximovich**	O‘g‘il va qiz bolalar tarbiyasida ota-onalarning tutgan o‘rni	408
102	**O.T.Abdug‘aniyev**	O‘g‘il va qiz bolalarni tarbiyalashda umuminsoniy qadriyatlardan foydalanish	413
103	**Xudoyberdiyev Mirolim Iskandar o‘g‘li**	Gender yondashuv asosida tasviriy san’at darslarini takomillashtirish	421
104	**B.A.Olimov**	Xotin-qizlarning O‘zbekiston jamiyatidagi faollik darajasi va yosh avlod tarbiyasida tutgan o‘rni	424
105	**Ibraimova Feruza Xolboyevna**	Gender yondashuv asosida bo‘lajak o‘qituvchilarda kasbiy ijodkorlikni rivojlantirish masalalari	426
106	**Ли Елена Робертовна**	Стратегия развития профессионального и культурного мышления педагогов в гендерном воспитании на основе культурологическо-аксиологического подхода	429

2024-yil 21-22-may kunlari T.N.Qori Niyoziy nomidagi O‘zbekiston pedagogika fanlari ilmiy tadqiqot instituti tomonidan o‘tkazilgan “Gender modellar vositasida o‘quvchi hamda talaba-yoshlarda madaniy xulq-atvorni shakllantirish mexanizmlari: muammolar, yechimlar” mavzusidagi xalqaro ilmiy-amaliy anjumani

MATERIALLAR TO‘PLAMI

Nashr etilgan sana: 21.05.2024.
“Times New Roman” garniturasi. Adadi: 50 dona.

“Science and innovation” MCHJ
Litsenziya №:038864 15.09.2022
Manzil: 100155, Toshkent shahri, Sergeli tumani, Quruvchi dahasi, 22/43.
www.scientists.uz, info@scientists.uz, +998901259654